

בית הדין הצבאי
מחוז שיפוט מרכז
בפני:

סא"ל שחר גרינברג - אב"ד
סרן אורטל אמזלג - שופטת
סרן עידן ישכר - שופט

(ע"י ב"כ, סרן גלי קטלן)

בעניין: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, עו"ד אשר הלפרין)

ב/XXX רס"ס ר' א'

ג ז ר - ד י נ

כללי

1. הנאשם, רס"ס ר' א', הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, בעבירות של הטרדה מינית, לפי סעיף 3(א)(5) ו-5(א) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1988, וסעיף 130 לחוק השיפוט הצבאי. התשט"ו-1955.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בו הורשע הנאשם, בתקופה שבין חודש אוקטובר 2016 ועד חודש מרץ 2017, בתקופה בה שירת הנאשם כנגד מקצועי והיה מפקדה המקצועי של רב"ט ב' ב', במספר הזדמנויות בהן ישבה רב"ט ב' ב' לצד הנאשם, שנהג ברכב, כשהצטרפה לנסיעות עם הנאשם בימי ראשון ובימי חמישי, כשהיו השניים לבדם ברכב, ביקש הנאשם מרב"ט ב' ב' "לעשות לו נעים", כשכוונתו הייתה שרב"ט ב' ב' תעביר את ציפורניה על ידו, והניח את ידו על ירכה לצורך כך. רב"ט ב' ב' עשתה את שביקש הנאשם. בנוסף, במספר הזדמנויות ביקש הנאשם מרב"ט ב' ב' שתחבק אותו, ולעיתים היה אומר לה הנאשם כי אם היא לא תחבק אותו, הוא "יביא לה מכות". באותן הזדמנויות חיבק הנאשם את רב"ט ב' ב' מאחור, כשזרועו צמודה לחזה. רב"ט ב' ב' לא הגיבה לחיבוקיו של הנאשם ועזבה את המקום מיד לאחר מכן. לעיתים, רב"ט ב' ב' הייתה מנסה לזוז על מנת להשתחרר מחיבוקו של הנאשם, אך הנאשם לא היה משחרר את אחיזתו במשך מספר שניות. בחודש מרץ 2017, בבסיס, אמר הנאשם לרב"ט ב' ב' "תביאי חיבוק". לאחר מכן, הנאשם, אשר ישב על כיסא, הסתובב לכיוונה של רב"ט ב' ב' וחיבק אותה כשהיא עומדת לצידו, בלא הסכמתה. הנאשם הניח את ראשו באזור חזה של רב"ט ב' ב' ואת זרועותיו מעל ישבנה. רב"ט ב' ב' ניסתה להרחיק את הנאשם ממנה והנאשם אמר לה "לא, עוד

קצת". במספר הזדמנויות שונות, שאל הנאשם את רב"ט ב' ב' שאלות על חיי המין שלה, ורב"ט ב' ב' השיבה בקצרה לשאלות אלו. במקרה אחר, נזף הנאשם ברב"ט ב' על שאיחרה ואמר לה: "בגלל שאיחרת, או שאת מקבלת שש כאפות בתחת או שתעשי לי מסאז'". בפעם אחרת, פנתה רב"ט ב' ב' לנאשם ושאלה אותו איך תוכל לקבל נעלי חי"ר גבוהות. בתגובה, ענה לה הנאשם "לכי תשכבי עם לוחמים". בהמשך, שבה ושאלה רב"ט ב' ב' את הנאשם את אותה שאלה, והנאשם השיב לה "נתתי לך פיתרון, לכי תעשי אותו". בהזדמנות אחרת, לאחר שחברתה ליחידה של רב"ט ב' ב' ישנה בחדרה של רב"ט ב' ב', פנה הנאשם אל רב"ט ב' ב' ושאל אותה "מי הדופקת ומי הנדפקת?". במספר הזדמנויות, ביקש הנאשם מרב"ט ב' ב' לעשות לו עיסוי, ובתגובה לכך השיבה רב"ט ב' ב' "אפילו לחבר שלי אני לא עושה מסאז'". עם זאת, נוכח חששה מתגובתו של הנאשם, עשתה רב"ט ב' ב' לנאשם עיסויים קצרים.

3. ממסמך הפרטים הנוספים (ת/1), עלה כי הנאשם הינו נגד בשירות סדיר, ושירת בצה"ל מיום 26/11/1997 כטכנאי מערכות חשמל רכב. צוין כי החקירה נגד הנאשם החלה בעקבות תלונתה של רב"ט ב' ב' במצ"ח. בחקירתו, הודה הנאשם במיוחס לו בכתב האישום המתוקן. עוד צוין במסמך הפרטים הנוספים, אותם אישר הנאשם, כי בהזדמנות אחת בבסיס, כאשר ישבה רב"ט ב' ב' לבדה לצד שולחן במשרד, נכנס הנאשם למשרד, הפשיל מעט את מכנסיו והחל לסדר את חולצת המדים שלבש. בתגובה, הסיטה רב"ט ב' ב' את מבטה והניחה את ראשה על השולחן כדי לא להסתכל לעברו של הנאשם. עוד צוין, כי במספר הזדמנויות, לחץ הנאשם את אצבעותיו במתניה של רב"ט ב' ב' ללא הסכמתה. בתגובה, ניסתה רב"ט ב' ב' לזוז ולהתחמק, על מנת שהנאשם לא ייגע בה.

טיעוני הצדדים

4. הצדדים ביקשו כי בית הדין יכבד את הסדר הטיעון אליו הגיעו, ובמסגרתו התבקשו העונשים הבאים: הורדה לדרגת רס"ר, מאסר מותנה על עבירות לפי חוק למניעת הטרדה מינית או עבירות לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, ופיצויים בסך 2,000 ש"ח לנפגעת העבירה.

5. **התביעה** ציינה כי הסדר הטיעון גובש לאחר משא ומתן ממושך, במסגרתו נשקלו הפגיעות באינטרסים המוגנים, בהם: ההגנה הנדרשת למשרתים בצבא מפני פגיעות והטרדות מיניות, הפגיעה הספציפית בנפגעת העבירה, בדגש על חזרתיות המעשים, וחומרת מעשיו של הנאשם, בנסיבות ביצוע העבירה הקונקרטיות, בשים לב לפערי הדרגות בין הנאשם לנפגעת העבירה. כמו כן, נשקלה העובדה כי מעשיו של הנאשם לא כללו מגע מכוון לאיבריה האינטימיים של נפגעת העבירה. עוד נלקחו בחשבון

שיקולים ראייתיים שעלו בתיק, נטילת אחריות מצד הנאשם, והבעת חרטה כבר בשלב החקירה. הוטעם, כי התביעה התחשבה בגדיעת שירותו הצבאי של הנאשם, ביוזמתו, בעקבות תיק החקירה, והמשמעויות הנובעות מכך. לבסוף, נלקחו בחשבון שירותו הצבאי המצוין של הנאשם, המלצות מפקדיו, עברו הנקי ונסיבותיו האישיות והמשפחתיות. התביעה הוסיפה כי פרטי הסדר הטיעון הוצגו לנפגעת העבירה, אשר ביקשה להביע את עמדתה ואי הסכמתה להסדר. התביעה שקלה בכובד ראש את עמדת נפגעת העבירה, ולאחר ששקלה את כלל השיקולים, הגיעה למסקנה כי הסדר הטיעון בו נקשרה עם הנאשם הולם, ראוי ומאוזן.

6. **ההגנה** עמדה על שיתוף הפעולה של הנאשם בחקירתו, הכאה על חטא, קבלת אחריות על מעשיו והתנהגותו כלפי נפגעת העבירה. ההגנה עמדה על הקריירה הצבאית המצוינת של הנאשם והפנתה בעניין זה לחוות הדעת ולהמלצות שהוגשו לבית הדין, ולעדויות מפקדיו, אשר העידו בפני בית הדין. צוין, כי יש לתת משקל ממשגי לפגיעה הכלכלית בנאשם, אשר שירות הקבע שלו בצה"ל נגדע באחת, כאשר לדבר השלכות כלכליות מרחיקות לכת מבחינת יכולת ההשתכרות שלו, ואיבוד זכויות הפנסיה, לו היה מסיים את שירות הקבע כמתוכנן. ההגנה עמדה על כך שהמעשים בהם הורשע הנאשם התרחשו בתקופה שהחלה לפני למעלה משנתיים, ובשנה וחצי האחרונות עמד הנאשם בחוסר וודאות אשר ליוותה אותו ואת משפחתו, נוכח ההליך המשפטי שהתנהל. כעת, ניצב הנאשם בפני דרך חדשה, לא פשוטה ומורכבת, כאשר על כתפיו מוטל עול פרנסת משפחתו, ונסיבות משפחתיות מורכבות, כעולה אף ממכתבה של אשתו, שהוגש לבית הדין (1/ס). בסיום טיעוני ההגנה, התבקש בית הדין להעביר העתק מפסק הדין למפקד חטיבת שומרון ודרכו לגורמים הרלוונטיים כפי שימצא לנכון.

7. בדברו האחרון של הנאשם, מסר כי הוא לוקח אחריות על המעשים, וציין את כובד ההשלכות של ההליך המשפטי שמביא אותו לחוסר וודאות כלכלית. הנאשם סיפר על משפחתו, על כך שגדל ללא אב, וכעת הוא מבקש להעניק לשני בניו את מה שהוא לא זכה לו בילדותו. הנאשם ציין כי שירת בצה"ל שירות קשה, והביע רצון להמשיך ולשרת בצה"ל במסגרת מערך המילואים מש"הצבא זה כל החיים שלי".

דיון והכרעה

8. המעשים בהם הורשע הנאשם הנם פסולים ובלתי ראויים בכל מסגרת, קל וחומר במסגרת הצבאית. בתי הדין הצבאיים חזרו וציינו את ההקפדה והזהירות שעל מפקדים לנהוג בהתנהלותם ביחסם כלפי חיילים וחיילות המשרתים תחתם, והצורך

לשמור על כללי השילוב הראוי, על כל המשתמע מכך (ע/15/67 רס"ס כ' נ' התובע הצבאי הראשי (2016)).

9. במעשיו, הפר הנאשם את כבודה של נפגעת העבירה כאדם, אשר כידוע מהווה זכות יסוד במדינת ישראל, ואחד מערכי היסוד של רוח צה"ל, לצד ערכים אחרים, שאף נפגעו, בהם: אחריות, משמעת ודוגמא אישית (ע/16/13, 16 בח"ג ד' נ' התובע הצבאי הראשי (2016)).

10. כפי שנקבע לא אחת, לא ניתן להסכין עם התנהגות של פגיעה מינית בחיילים ובחיילות בצה"ל, מצד מפקדים, וחובה על כלל גורמי הפיקוד בצבא לוודא כי החיילים והחיילות ירגישו בטוחים ומוגנים במסגרת שירותם הצבאי בצה"ל. משום כך, על בתי הדין הצבאיים להעביר מסר חד משמעי וברור כי יש להוקיע כל התנהגות של פגיעה על רקע מיני בצה"ל בכלל, ובין מפקדים לפקודים בפרט, וכל מי שיורשע בהתנהגות מסוג זה, ייענש בחומרה (ע/09/101, 102 התובע הצבאי הראשי נ' סגן ד' (2009)).

11. יצוין כי מדובר במי ששירת שירות סדיר בצה"ל במשך למעלה מעשרים שנה באופן חיובי ביותר, כעולה מחוות דעת מפקדיו (ס/3, ס/4, ס/5), והדברים עלו אף במשנה תוקף מעדויות המפקדים שהעידו בפני בית הדין (סא"ל ל', רס"ן פ', רס"ר א'). הנאשם סיים את שירותו הסדיר בצה"ל באופן לא מתוכנן, וכתוצאה מכך הוא משלם מחיר כלכלי כבד, כאשר עליו להחזיר הלוואות לא מבוטלות לצה"ל (ס/2).

12. עוד עלה כי לנאשם נסיבות משפחתיות לא פשוטות, וכעת עתידה הכלכלי של משפחתו לוט בערפל, והדברים שהובאו לבית הדין במכתבה של אשת הנאשם (ס/1) ביטאו את המצב המשפחתי הלא קל לאשורו.

13. עמדתה של נפגעת העבירה, אשר התנגדה להסדר הטיעון, כפי שנרקם בין הצדדים, הוצגה לבית הדין. נפגעת העבירה ציינה כי מצבה הנפשי קשה בעקבות מעשי הנאשם, ומעשי הנאשם מצדיקים עונש הכולל מאסר בפועל.

14. חוק זכויות נפגעי העבירה, התשס"א-2001 (להלן – חוק זכויות נפגעי עבירה) מאפשר לנפגע עבירה "להביע את עמדתו לעניין הסדר הטיעון" (סעיף 17 לחוק זכויות נפגעי עבירה), ולבית הדין אף הועברה הצהרת נפגעת העבירה (ת/3), בהתאם לזכותו של נפגע עבירה "למסור הצהרה בכתב לגוף החוקר או לתובע, על כל פגיעה ונזק שנגרמו לו בשל העבירה, לרבות נזק גוף, נזק נפשי או נזק לרכוש" (סעיף 18 לחוק זכויות נפגעי עבירה).

15. יוטעם, כי הגם שחוק זכויות נפגעי עבירה טרם הוחל על ההליכים המתנהלים בבתי הדין הצבאיים (ראו חוק השיפוט הצבאי (תיקון 75), ס"ח התשע"ח 834) המחיל את חוק זכויות נפגעי עבירה במערכת המשפט הצבאית, על מנת להקנות לנפגעי

העבירה את מלוא הזכויות והמעמד המוקנים להם במערכת המשפט האזרחית, בשינויים המחויבים למערכת הצבאית, כאשר התיקון לחוק השיפוט הצבאי לגבי זכויות נפגעי עבירה יכנס לתוקף ביום 1/1/2021, הרי שבתי הדין הצבאיים נוהגים להחיל את העקרונות הגלומים בחוק זכויות נפגעי עבירה, הלכה למעשה (ע/41,42/17) סמל ט' נ' **התובע הצבאי הראשי**, פסק' 15-24 (2017).

16. כידוע, "החוק איננו מקנה לנפגע העבירה "זכות וטו" או מעין "זכות הצבעה" לעניין אישור הסדר טיעון על ידי התביעה, והסכמתו של נפגע העבירה איננה תנאי לעריכת ההסדר. שיקול הדעת לעניין עצם עריכת הסדר הטיעון וכן לעניין תנאיו של הסדר זה מסור לתביעה" (בג"ץ 1571/14 **אירית מואטי נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פסקה 11 (2014)). ברי, כי הדבר אינו גורע מחובתנו, כערכאה שיפוטית שנתבקשה לאשר הסדר טיעון, לבחון את מכלול ההיבטים הצריכים לעניין, וכך עשינו.

17. בחנו את כלל המעשים בהם הורשע הנאשם, בנסיבות המעשה ובנסיבות העושה. בסופו של יום, החלטנו כי צבר הטעמים אשר פורטו בפנינו, מאפשרים את כיבוד הסדר הטיעון כפי שהוצג לבית הדין, ומדובר בהסדר טיעון סביר, מאוזן והולם, כאשר בעת שבחנו "מה היה העונש הראוי לנאשם אלמלא הסדר הטיעון, ומהי מידת ההקלה שניתנה לו עקב הסדר הטיעון" (ע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(1) 577, 609 (2002))—מצאנו כי הענישה לה עתרו הצדדים, אינה חורגת ממתחם הסבירות.

18. **אשר על כן, נגזרים על הנאשם העונשים המצטברים הבאים:**

א. הורדה לדרגת רס"ר.

ב. פיצויים בסך 2,000 ש"ח לנפגעת העבירה-תשלום הפיצויים הועבר טרם גזירת הדין.

ג. שלושים (30) ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים (2), שלא יעבור כל עבירה לפי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998.

ד. שישים (60) ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים (2), שלא יעבור כל עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

העתק גזר דין זה יועבר למח"ט שומרון, בהתאם לבקשת ההגנה, על מנת שהמח"ט יעביר את גזר הדין לגורמים הרלוונטיים כפי שהוא ימצא לנכון.

זכות ערעור תוך 15 יום.

ניתן היום, 15.1.2019, ט' בשבט התשע"ט, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופטת

אב"ד

שופט